

respect of the individual and society are cleared. The peculiarities of the pupils' and students' national consciousness formation in the process of the technological education are analyzed, what foresees mastering of the ethnic community young people, national values (language, cultures), feeling of the involvement to development of the Ukrainian state system, patriotism, which assists claim of own national dignity, internal freedom, pride for the earth

Keywords: consciousness, self-consciousness, national consciousness, national self-consciousness.

УДК 338.439:377.3-026.15

Вдовенко О. І.

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОБІТНИКА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У статті розкривається сутність понять "креативність" та "конкурентоспроможність". Визначається значення формування креативності у процесі підготовки конкурентоспроможних робітників харчової промисловості в умовах професійно-технічних навчальних закладів. Проаналізовані концепції провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, які досліджували проблему підготовки конкурентоспроможного робітника, який має відповідати потребам ринку і навіть перевищувати їх, перемагати в конкуренції завдяки більш якісному виконанню роботи порівняно з іншими, задовольняти вимоги роботодавців за рівнем знань, умінь та навичок, психологічної готовності до боротьби за найвищі показники.

Ключові слова: креативність, конкурентоспроможність, харчова промисловість, кваліфіковані робітники.

Підготовка конкурентоспроможного робітника харчової промисловості з креативним образом мислення є сьогодні одним з основних завдань професійної освіти, адже харчова промисловість – одна з найважливіших галузей промисловості України. Від рівня її розвитку, стабільності функціонування залежить стан економіки і продовольча безпека держави, розвиток внутрішнього і зовнішнього ринків, рівень життя населення. В сучасній харчовій промисловості застосовується найновіше технологічне устаткування та сучасні методи оброблення сировини для приготування страв. Оновлення галузі пред'являє нові вимоги до якості праці кваліфікованих робітників, їх професійної компетентності та зумовлює необхідність забезпечення нової якості освіти, що надається установами професійної освіти. Технологічно-економічні перетворення в харчовій промисловості вимагають підготовки фахівця, який матиме міцні знання, вміння та навички, професійні якості, що дозволять знаходити оптимальні, самостійні рішення в нестандартних ситуаціях. За таких умов лише професійно підготовлений фахівець може приймати нестандартні рішення, легко адаптуватися в умовах виробництва, гнучкореагувати на сучасні умови праці. Основним завданням навчальних закладів професійно-технічної освіти стає формування креативності як складової конкурентоспроможного робітника харчової промисловості. На нашу думку креативність – конкурентоспроможна якість людини, готової активно діяти в конкурентному середовищі.

Дослідженням проблеми формування конкурентоспроможності присвячені праці В. Андреєва, В. Бондаря, М. Кибанова, В. Мезінова, Н. Ничкало, Л. Нічуговської, Т. Пронюшкою, Т. Слівіної, Б. Тамбієва, А. Шапошнікової, В. Шаповалова, Ж. Шуткиної та інших. Теоретичні, методичні аспекти актуальних проблем конкурентоспроможності робочої сили набули значного розвитку в працях вітчизняних вчених: Д. Богині, Б. Генкіна, С. Гринкевича, О. Грішнової, О. Дякова, С. Качана, А. Колота, Л. Кривенка, В. Лукашевича, О. Орлова, М. Чумаченката інших. Проблема креативності стала предметом вивчення психологів: Д. Богоявленської, Е. Бено, Л. Венгера, Дж. Гілфорда,

В. Дружиніна, Є. Ільїна, Г. Костюка, В. Крутецького, О. Матюшкіна, О. Морозова, К. Платонова, Я. Пономарьова, Є. Торранса, Н. Хазратової, Д. Чернілевського.

Аналіз психолого-педагогічної і методичної літератури з проблеми свідчить, що незважаючи на досить вагомі результати наукових пошуків у галузі підготовки конкурентоспроможних робітників у професійно-технічних навчальних закладах, у них не знайшли належного розкриття питання: про креативність як складову підготовки конкурентоспроможних робітників харчової промисловості, про фактори та умови підготовки конкурентоспроможних робітників у навчально-виховному процесі професійно-технічних навчальних закладів; про механізми, принципи та шляхи їх реалізації. Умови розвитку креативності майбутніх кваліфікованих робітників у навчальній діяльності в педагогіці представлені недостатньо повно. Умови реалізації креативності як важливої складової підготовки конкурентоспроможного робітника ще не одержали належного наукового обґрунтування.

Таким чином, аналіз педагогічного досвіду та аналітичне узагальнення проблеми дали змогу простежити суперечність, що існує між потребою суспільства у конкурентоспроможних фахівцях зі сформованими креативними здібностями та недосконалотою сучасною технологією фахової підготовки майбутніх робітників харчової промисловості.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні сутності поняття креативності та конкурентоспроможності; визначені креативності як необхідної складової підготовки конкурентоспроможного робітника харчової промисловості.

У сучасних умовах конкурентоспроможність стає досить вагомою для суспільства на всіх етапах його розвитку. Зміни у суспільстві, що відбуваються досить швидко, потребують від людини якостей, котрі б дозволяли творчо і продуктивно підходити до будь-яких змін. Для того, щоб вижити у ситуації постійних змін, щоб адекватно на них реагувати, особистість повинна стати конкурентоспроможною. Д. П. Богиня під конкурентоспроможністю робочої сили розуміє саме сукупність не тільки якісних, але й вартісних характеристик специфічного товару “робоча сила”, що забезпечує задоволення конкретних потреб роботодавців [2, 137]. Розглядаючи соціально-економічну сутність конкурентоспроможності робочої сили, Д. П. Богиня виділяє такі головні групи чинників, що визначають конкурентоспроможність робочої сили на ринку праці: загальнооб’єктивні чинники, що визначають рівень соціально-економічного стану суспільства, ступінь розвитку продуктивних сил країни та окремих її регіонів, статево-віковий склад населення; кількісний і якісний склад ресурсів праці, розвиток інфраструктури ринку праці, соціально-побутової інфраструктури та ін. [1, 5].

Таким чином, якість робочої сили – це основа конкурентоспроможності працівника на ринку праці. Більшість складових якості робочої сили і навички конкурентності формуються і розвиваються в процесі освіти і професійної підготовки. Тому система освіти та професійної підготовки стає важливим елементом ринку праці.

Конкурентоспроможність працівника має відповідати потребам ринку і навіть перевищувати їх. Конкурентоспроможний робітник характеризується можливістю перемагати в конкуренції завдяки більш якісному виконанню роботи порівняно з іншими, задовольняти вимоги роботодавців за рівнем знань, умінь та навичок, психологічної готовності до боротьби за найвищі показники. Конкурентоспроможність означає вміння проявити і використати свої особистісні, професійні та ділові якості, швидше й краще від інших реалізувати власний потенціал у конкретних умовах виробничої діяльності й мати можливість отримувати відповідну винагороду, досягти певного соціального статусу та забезпечити надійність свого життєвого становища, стабільність та професійне зростання.

На конкурентоспроможність робітника на зовнішньому ринку праці впливають різноманітні фактори, які безпосередньо пов’язані з наступними характеристиками ринку праці: пропозицією на ринку праці (з кількістю кандидатів на посаду, їх професійно-

особистісними якостями й умовами пропозиції); попитом на ринку праці (з кількістю необхідних працівників на посаду з необхідними професійно-особистісними якостями, а також з умовами наймання);оцінками й розв'язками роботодавця(зоцінними технологіями, використовуваними роботодавцем при доборі, відборі й прийманні на роботу) [6, 209].

Ми вважаємо, що конкурентоспроможність робітників харчової промисловості – це вміння кожного з них швидко і ефективно сприймати і реалізувати різні новації на кожній стадії життєвого циклу продукції. Тобто створювати вироби, які відповідають всім вимогам споживача з найменшими витратами всіх видів ресурсів. Пріоритет повинен віддаватися робітникам, оскільки саме в людях зосереджується конкурентоспроможна сила підприємства харчової промисловості. Лише в цьому випадку воно зможе гнучко і ефективно реагувати на запити різних споживачів, задовольняючи їх високі вимоги до тієї або іншої продукції.

У процесі формування конкурентоспроможності освіта й професійна підготовка закріплюють у людини навички, поглиблюють усвідомлення особливої значущості, здатності до праці як творчої діяльності, розвивають здатність конкурувати. Процес модернізації повинен сприяти запровадженню на всіх рівнях освіти методів навчання та виховання, спрямованих на підготовку конкурентоспроможних працівників.

Аналізуючи різні погляди науковців на підготовку конкурентоспроможного робітника, ми побачили одну закономірність в їх дослідженнях: конкурентоспроможний робітник повинен використовувати свій творчий потенціал. Ми погоджуємося з цією думкою і вважаємо, що поряд із забезпеченням прискореного, випереджального інноваційного розвитку освіти повинні також створюватися умови для розвитку, самоствердження та самореалізації особистості.

Сучасна педагогіка правомірно характеризується науковцями як педагогіка особистості, оскільки вона визнає неповторність, унікальність кожного вихованця, його власне право на індивідуальну стратегію розвитку і реалізує низку функцій розвитку особистості для всіх учасників освітнього процесу: з професійним, соціальним і особистісним самовизначенням, з формуванням конкурентоспроможної особистості, здатної до розв'язання соціальних, економічних, політичних задач тощо [5, 186].

Тому на передній план освітньої діяльності виходять проблеми підготовки креативної, гармонійно розвинутої особистості, готової до зміни світоглядних основ взаємодії природи і суспільства, взаємодії між людьми і технікою, де головним критерієм розвитку є людина. Перед освітою постало одне з головних завдань розробити систему формування таких конкурентоспроможних якостей людини, які б були готові активно діяти в конкурентному середовищі, знаходити ефективні рішення та отримувати високі результати в реальному житті. На нашу думку креативна особистість є найбільшою цінністю для будь-якого суспільства, оскільки для неї характерна висока продуктивність, результативність особистісно та суспільно значущої творчої праці, завдяки чому людство робить черговий крок у своєму прогресі [психологія]. У зв'язку з цим важливим завданням професійної підготовки майбутніх робітників харчової промисловості є формування креативності як складової підготовки конкурентоспроможного робітника.

На думку Дж. Гілфорда креативність асоціюється з пізнавальною творчою здібністю адаптувати поведінку до мінливих умов за допомогою методу проб та помилок [12].

На переконання А. Г. Маслоу, темпи розвитку історичного процесу останнім часом значно прискорилися і людство переживає особливий історичний момент, зовсім несхожий на попередні. У суспільстві, стверджує дослідник, назріланеобхідність у новому типі людини – креативній особистості, яку б зміни нелякали, а надихали, яка була б здатна до імпровізації, впевнена, мужня, духовно сильна, адаптивна у несподіваній, незнайомій ситуації. Отже, проблема креативності, на думку А. Г. Маслоу – це перш за все проблема креативної особистості (а не продуктів креативної діяльності, креативної поведінки і т.д.). Автор глибоко переконаний, що креативність може проявлятися у всьому,

що робить людина: в її сприйнятті, установках, поведінці. Саме тому вона не може не впливати на контрактивну, когнітивну емоційну сферу людини. Креативність, за висновками вченого, є етапом натхненної творчості, процесом деталізації творчого продукту та надання йому конкретної предметної форми [13].

Я. О. Пономарьов креативність розуміє, як інтелектуальну активність і сенситивність до продуктів власної діяльності. З точки зору педагогіки креативність – це здатність творити, здібність до творчих актів, які ведуть до нового, нестандартного бачення проблем і ситуацій [3, 8]. На нашу думку найбільш точне визначення креативності подано у Великому енциклопедичному словнику, а саме: креативність – це творча, конструктивна, новаторська діяльність.

В цьому контексті мета державної політики щодо розвитку освіти полягає у створенні умов для творчої самореалізації кожного громадянина України, вихованні покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Процес формування креативності особистості – це набування готовності безпосередньо виявляти творчу активність, реалізація творчих виявів і творчого потенціалу, взаємодія індивідуальних якостей носія потенціальної креативності зі змістом соціально-значущого виду діяльності, вияв найвищого ступеня здібностей завдяки творчим механізмам.

Для розвитку креативності необхідні нерегламентоване середовище з демократичними відносинами та наслідування творчій особистості. Розвиток креативності відбувається під впливом мікросередовища і наслідування через формування системи мотивів і особистісних властивостей (незалежність, мотивація самоактуалізації).

Однією із тенденцій розвитку креативності особистості є також включення в навчальний процес не лише пізнавальної, але й емоційно-особистісної сфери людини. Особистісний розвиток учня, формування його готовності до майбутньої професійної діяльності є важливими чинниками в оптимізації навчального процесу у професійно-технічних закладах освіти на сучасному етапі розвитку суспільства.

Професійну креативність ми визначаємо як невід'ємну складову конкурентоспроможності, що трактується як вміння кожного робітника підприємства своєчасно реагувати на зовнішньоекономічні зміни середовища, швидко адаптуватися до них та створювати вироби, які відповідають всім вимогам споживача з найменшими витратами всіх видів ресурсів.

Формування професійної креативності в майбутніх фахівців – це складова процесу становлення цілісної творчої особистості, готової до професійної креативної діяльності.

Процес модернізації повинен сприяти запровадженню на всіх рівнях освіти методів навчання та виховання, спрямованих на підготовку конкурентоспроможних робітників.

Конкурентоспроможність – це новий якісний стан фахівця, який можна віднести до числа стратегічних цінностей, що поряд з орієнтацією на власні сили і наполегливістю, сприяють подоланню індивідуального психологічного бар’єру, пригніченості, пессімізму, невизначеності в життєвій перспективі, упорядковують всю систему життедіяльності в умовах переходу до нових ринкових відносин і в результаті допомагають соціуму вийти з тупикової ситуації. Особливо важливим питанням у цьому контексті є забезпечення формування конкурентоспроможності на початку професійної кар’єри, яка починається з освоєння робітничої професії.

Наголос потрібно робити на тому, що об’єктивною стороною конкурентоспроможності є досконале оволодіння предметом та засобами праці, а суб’єктивною – особливості людини щодо готовності до конкуренції в межах своїх інтересів, здібностей, характеру, налаштованості на вдосконалення і саморозвиток, ставлення до праці, колективу, оцінки і

самооцінки своїх дій.

В процесі конкуренції відбувається професійне вдосконалення, більш якісне виконання робітником вимог до якості кінцевого продукту праці. Переваги мають ті працівники, які своєчасно були зорієнтовані на навчання за певною професією відповідно своїм індивідуальним здібностям і набули здатності виконувати роботу в процесі підготовки. У них формується на основі успіхів у конкурентному середовищі інтерес до професійного розвитку.

Формування конкурентоспроможності висококваліфікованих робітників здійснюється на загальнонауковому, загальнотехнічному, загальнопедагогічному і фаховому рівнях. Цей процес пронизує ряд циклів навчальних дисциплін та видів виробничого навчання учнів професійно-технічних навчальних закладів.

Завданням методики формування конкурентоспроможності є пошук оптимальної сукупності способів і прийомів мобілізації фізичних та розумових здібностей для досягнення вищих результатів діяльності, яке має охоплювати всі сторони навчання, виховання, професійної підготовки.

В цьому контексті найбільш актуальним питанням є відповідність методики формування конкурентоспроможності в процесі надання освіти змісту навчання та процесам його вдосконалення.

Це диктується тими змінами та підходами до реформування, реорганізації і становлення нової системи професійно-технічної освіти, яка матиме все більше можливостей до набуття конкурентоспроможного характеру в європейському та світовому просторі.

В професійно-технічних навчальних закладах методи набуття конкурентоспроможності робітників харчової промисловості кореспонduються з навчальними програмами щодо підготовки конкурентоспроможного робітника, тенденціями розвитку харчової промисловості, переліком вимог до особистісних і професійних якостей, що ними має володіти робітник харчової галузі, який повинен успішно функціонувати не лише в сучасному виробництві, а й у майбутньому.

Оскільки набуття професійних знань, умінь та навичок під час навчання виконує роль джерела формування конкурентоспроможності в сфері трудової діяльності, дослідження взаємозв'язків навчального процесу учбового закладу і конкурентоспроможності робітників на виробництві повинне носити послідовний характер.

Іншими словами можна сказати, що формування якостей конкурентоспроможності відбувається через формування усвідомлених навичок до ефективної, якісної праці в процесі навчання.

Конкурентоспроможність робітника харчової промисловості має відповідати потребам ринку і навіть перевищувати їх, характеризується можливістю перемагати в конкуренції завдяки більш якісному виконанню роботи порівняно з іншими, задовільняти вимоги роботодавців за рівнем знань, умінь та навичок, психологічної готовності до боротьби за найвищі показники.

У процесі формування конкурентоспроможності освіта й професійна підготовка закріплюють у людини навички, поглиблюють усвідомлення особливої значущості, здатності до праці як творчої діяльності, розвивають здатність конкурувати.

Висновки. Таким чином проблема формування конкурентоспроможного робітника харчової промисловості є одним із пріоритетних економічних і педагогічних завдань, оскільки конкурентоспроможність є об'єктивною передумовою працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів. Вона може бути розв'язана зусиллями науковців, державних структур, виробників, практиків у сфері професійно-технічної освіти. В цьому контексті найбільш актуальним питанням є формування креативності при підготовці конкурентоспроможного робітника в процесі навчання в професійно-технічних навчальних закладах.

Використана література:

1. Богиня Д. П. Концептуальні підходи до визначення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці [Текст] / Д. П. Богиня // Україна: аспекти праці. – 1999. – № 6. – С. 3-8.
2. Богиня Д. П. Соціально-економічний механізм регулювання ринку праці заробітної плати. – К. : Інститут економіки НАНУ, 2001. – 256 с.
3. Венгер Л. А. Педагогика способностей / Л. А. Венгер. – М. : Знаніє, 1973. – 96 с.
4. Гришнова О. А. Конкурентоспроможність персоналу підприємства // Україна: Аспекти праці. – 2005. – № 3. – С. 3-9.
5. Гуменникова Т. Р. Концепція особистості в українській класичній педагогіці / Т. Р. Гуменникова // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл, 2002. – Вип. 13 – 186 с.
6. Колпаков В. М. Маркетинг персоналу : (навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. закл.) / В. М. Колпаков. – К. : МАУП, 2006. – 408 с.
7. Креативность // Степанов С. С. Популярная психологическая энциклопедия. – М. : Изд-во Эксмо, 2005. – С. 328-331.
8. Поклад І. М. Креативність у концепції А. Г. Маслоу / І. М. Поклад // Новий акрополь. Культурная ассоциация [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.newacropolis.org.ua/ru/study/conference/>.
9. Пономарев А. Я. Психология творчества / А. Я. Пономарев. – М. : Наука, 1976. – 302 с.
10. Психологія особистісно орієнтованої професійної підготовки учнівської молоді: науково-метод. посіб. / за ред. В. В. Рибалки. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 388 с.
11. Raven D. Компетентность в современном обществе: выявление, развитие и реализация / Д. Равен. – М., 2002. – С. 150-155, 275-298.
12. Guilford J. P. The Nature of Human Intelligence / J. P. Guilford. – N.Y., 1967.
13. Поклад І. М. Креативність у концепції А. Г. Маслоу / І. М. Поклад // Новий акрополь. Культурная ассоциация [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.newacropolis.org.ua/ru/study/conference/>.

References:

1. Bohynia D. P. Kontseptualni pidkhody do vyznachennia konkurentospromozhnosti robochoi syly na rynku pratsi [Tekst] / D. P. Bohynia // Ukraina: aspekypratsi. – 1999. – № 6. – S. 3-8.
2. Bohynia D. P. Sotsialno-ekonomicnyi mekhanizm rehuluvannia rynku pratsi zarobitnoi platy. – K. : Instytut ekonomiky NANU, 2001. – 256 s.
3. Venger L. A. Pedagogika sposobnostey / L. A. Venger. – M. : Znanie, 1973. – 96 s.
4. Hrishnova O. A. Konkurentospromozhnist personalu pidpryiemstva // Ukraina: Aspekypratsi. – 2005. – № 3. – S. 3-9.
5. Humennykova T. R. Kontseptsiiia osobystostivukrainskii klasychniipedahohitsi / T. R. Humennykova // Naukovyi visnyk Izmailskoho derzhavnoho humanitarnoho universytetu. – Izmail, 2002. – Vyp. 13. – 186 s.
6. Kolpakov V. M. Marketynh personalu : (Navch. posib. dliastud. sered. i vyshch. navch. zakl.). – K. : MAUP, 2006. – 408 s.
7. Stepanov S. S. Kreativnost // Populyarnaya psikhologicheskaya entsiklopediya. – M. : Izd-voEksmo, 2005. – S. 328-331.
8. Poklad I. M. Kreatyvnist A. H. Maslou // Novyy akropol. Kulturnaya assotsiatsiya : [Elektronnyiresurs]: Rezhym dostupu : <http://www.newacropolis.org.ua/ru/study/conference/>.
9. Ponomarev A. Ya. Psikhologiya tvorchestva / A. Ya. Ponomarev. – M. : Nauka, 1976. – 302 s.
10. Psykholohiia osobystisno orientovanoi profesiinoi pidhotovky uchnivskoi molodi : naukovo-metod. posib. / za res. V. V. Rybalky. – Ternopil : Pidruchnyky I posibnyky, 2002. – 388 s.
11. Raven D. Kompetentnost v sovremennom obshchestve: viyavlenie, razvitie i realizatsiya. – M., 2002. – S. 150-155, 275-298.
12. Guilford J. P. The Nature of Human Intelligence. – N.Y., 1967.
13. Poklad I. M. Kreatyvnistu kontseptsii A. H. Maslou // Novyyakropol. Kulturnaya assotsiatsiya : [Elektronnyiresurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.newacropolis.org.ua/ru/study/conference/>.

Вдовенко Е. І. Креативность как составляющая подготовки конкурентоспособного работника пищевой промышленности.

В статье раскрывается сущность понятий креативность и конкурентоспособность. Определяется значение формирования креативности в процессе подготовки конкурентоспособных

рабочих пищевої промисленності в умовах професіонально-техніческих навчальних закладів. Проаналізовані концепції ведучих внутрішніх та зарубіжних науковців, які досліджували проблему підготовки конкурентоспроможного робочого. Він повинен відповісти потребам ринку та навіть перевищувати їх, побежджуючи в конкуренції завдяки більш якісному виконанню роботи порівняно з іншими, удовлетворюючи вимоги працевлаштувальників за рівнем знань, умінь та навичок, психологічної готовності до боротьби за найвищі показники.

Ключові слова: креативність, конкурентоспроможність, пищева промисленність, кваліфіковані робочі.

Vdovenko O. I. Creativity as a component of competitive food industry worker preparation.

The essence of the concepts of creativity and competitiveness are discovered in the article. The role of creativity formation in the process of competitive food industry workers preparation on the basis of vocational educational institutions. The concepts of leading ukrainian and foreign scientists who have investigated the problem of the competitive workers' training are analyzed. He must answer market necessities and even to exceed them, win in a competition due to more high-quality implementation of work comparatively with other, to satisfy the requirements of employers after the level of knowledge, abilities and skills, psychological readiness to the fight for the greatest indexes.

Keywords: creativity, competitiveness, food industry, skilled workers.

УДК 378.016:7.012

Вересоцька Н. І.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ “ОСНОВИ ДИЗАЙНУ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ” МАЙБУТНІМИ УЧИТЕЛЯМИ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті обґрунтovується значення курсу “Основи дизайну на уроках технологій” як засобу формування естетичної культури майбутніх учителів технологій, розкривається його зміст, аналізуються і конкретизуються основні його тематичні складові. Запропоновані основні методичні підходи до вивчення цієї дисципліни. Дослідження показало, що в процесі вивчення цього курсу у майбутніх учителів технологій розвивається художньо-конструкторське мислення, формується система знань та умінь оволодівати різними видами словесного та колірно-графічного проектування за допомогою традиційних та електронних засобів навчання.

Ключові слова: дизайн, основи дизайну, художній дизайн, майбутній вчитель технологій, взаємодія студент-викладач.

На сучасному етапі розвитку освітньої галузі “Технологія” дуже розповсюдженою та популярною стає концепція дизайнерської освіти особистості, що за змістом входить до складу зазначеної освітньої галузі. Нині дизайн фактично проникає у всі сфери життя розвинутих країн. Він став неодмінним компонентом масової та елітарної культури, його вважають творчістю майбутнього.

Дизайн потрібно розглядати як складову системи загальної освіти саме через те, що він максимально охоплює функціональні методи пізнання у будь-якій діяльності і є потужним інструментом інтелектуального розвитку. Тому на цьому етапі впровадження дизайн-освіти в Україні доцільно використовувати заняття з технологій як форму реалізації цієї концепції. Основним завданням дизайнерської освіти є розвиток творчих проектних здібностей, формування освітньої орієнтації з практичної готовності до проектно-технологічної діяльності, виховання загальної трудової культури особистості [3, с. 28].

Перші кроки в розвитку теорії та практики дизайну були зроблені видатними діячами мистецтв: філософом, теоретиком мистецтва Джоном Ръоскіном, архітектором Готфрідом Земпером, художником Конрадом Фіндредом, інженером та теретиком машинобудування Францом Рело, художником, письменником Уільямом Моррісом, художниками, архітекторами Анрі Ван де Вальде, Петером Беренсом та ін.